

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Toufara a soudců Mgr. Miloše Póla a JUDr. Zuzany Völflové v právní věci

žalobce: **O.T.E., a.s.**, IČO 26463318
sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 - Karlín
zastoupený advokátem Mgr. Zdeňkem Labským
sídlem Milešovská 2137/12, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **E.G.D., a.s.**, IČO 28085400
Sídlem Lidická 1873/36, Černé Pole, 602 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Vosolem, MBA
sídlem Ovocný trh 1096/8, 110 00 Praha 1

o žalobě podle § 244 a násl. o. s. ř., o splnění peněžité povinnosti podle zákona č. 165/2012 Sb. – o zaplacení 141 606 792,74 Kč, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 9. 2021, č. j. 27 C 256/2015-631, ve znění opravného usnesení ze dne 22. 11. 2021, č. j. 27 C 256/2015-677,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se jakožto operátor trhu s elektřinou domáhal uložení povinnosti žalovanému (jakožto provozovateli příslušné regionální distribuční soustavy) zaplatit žalobci za elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny v období od 1. 1. 2013 do 1. 10. 2013 a spotřebovanou účastníkem trhu bez použití distribuční soustavy, když konkrétně se jedná o lokální spotřebu výrobců v areálu vyroben připojených k distribuční soustavě. Celkem žalobce požadoval částku 142 755 678,03 Kč, která se skládá z částky 141 606 792,74 Kč na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny z podporovaných zdrojů a dále z částky 1 148 885,30 Kč na krytí nákladů spojených s podporou decentrální výroby elektřiny. Žaloba byla podána v režimu podle § 244 a násl. občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), poté co byl návrh žalobcem uplatněn ve správním řízení před Energetickým regulačním úřadem, který rozhodnutím ze dne 15. 4. 2015 č. j. OLP – 15168-31/2013-ERÚ návrh zamítl a předsedkyně Energetického regulačního úřadu následně rozhodnutím ze dne 13. 7. 2015, č. j. 15168-37/2013-ERÚ zamítla žalobcem podaný rozklad a napadené rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 15. 4. 2015 potvrdila. Žalobce má za to, že právní posouzení správního úřadu je nesprávné a že žalobce byl rozhodnutím Energetického regulačního úřadu a jeho předsedkyně dotčen na svých právech. Žalobce ohledně svého nároku odkázal na ustanovení § 13 odst. 1 a § 43 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, podle něhož operátor trhu účtuje provozovateli regionální distribuční soustavy složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny a složku ceny spojenou s podporou decentrální výroby. Provozovatel regionální distribuční soustavy je povinen ji hradit operátorovi trhu. Způsob a termíny účtování a hrazení

složky ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny stanovila vyhláška č. 439/2012 Sb., která byla od 1. 10. 2014 nahrazena vyhláškou č. 193/2014 Sb. Žalobce uvedl, že vyúčtoval žalovanému v souladu s § 13 odst. 1 a § 43 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, složku ceny za distribuci elektřiny spojenou s podporou decentralní výroby elektřiny a korekční faktor, když v rámci vyúčtování žalobce postupoval podle § 2 odst. 1 vyhl. č. 439/2012 Sb., o zúčtování. Platba na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny je určena jako součin výše složky ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny a předběžné hodnoty množství elektřiny, za které se hradí složka ceny za distribuci, na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, se zohledněním části korekčního faktoru podle § 7, přičemž toto množství sděluje provozovatel regionální distribuční soustavy účtujícímu operátorovi trhu. Žalovaný žalobcem specifikované faktury uhradil. Žalovaný však do předběžné hodnoty množství nezahrnul množství elektřiny, která jím nebyla distribuována. Tuto kategorii spotřeby (tzv. lokální spotřeba) výrobců, žalovaný nezahrnul ani do skutečného množství elektřiny, které je povinen vypořádat s žalobcem nejpozději do 28. dne následujícího kalendářního měsíce za předcházející měsíc, ačkoli je mu toto množství spotřebované elektřiny známo a zpřístupněno v informačním systému žalobce. Žalobce tedy doučtoval žalovanému fakturami č. 1171000262 až 1171000267 do té doby nezúčtovaná množství za příslušné měsíce roku 2013 tak, jak byla k dispozici žalovanému v systému žalobce. Žalovaný úhradu těchto opravných dokladů odmítl s odůvodněním, že množství elektřiny, za které mají být ceny účtovány, není exaktně právním rámcem určeno a že nemá dostatečnou právní oporu.

2. Žalovaný nárok uplatněný podanou žalobou neuznal, považoval rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu o rozkladu ze dne 13. 7. 2015 stejně jako prvoinstanční rozhodnutí Energetického regulačního úřadu za věcně správná. Žalovaný upozornil na skutečnost, že za období, za které žalobce uplatňuje svůj údajný nárok, bylo financování podpory elektřiny a hrazení plateb na úhradu nákladů spojených s financováním podpory elektřiny z podporovaných zdrojů upraveno zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění účinném do 1. 10. 2013. Subjektem povinným k úhradě podpory výroby elektřiny byl žalobce jakožto operátor trhu, a to buď přímo v případě zelených bonusů nebo bonusů podle § 9 a § 40 zákona o podporovaných zdrojích energie nebo nepřímo povinně vykupujícího § 10 ve spojení s § 13 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích. Náklady vynaložené žalobcem na úhradu podpor byly v souladu s § 28 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie (dále též „POZE-2013“) následně žalobci kompenzovány ze dvou zdrojů, a to prostřednictvím dotace hrazené státem ze státního rozpočtu a dále provozovatelem regionální distribuční soustavy (provozovatelem přenosové soustavy) z finančních prostředků, které tvoří složku ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny. Z ustanovení § 13 odst. 1 a § 28 odst. 1 POZE – 2013 vyplývá, že žalovaný jako provozovatel regionální distribuční soustavy je povinen uhradit žalobci na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny pouze finanční prostředky, které jsou tvořeny složkou ceny za distribuci elektřiny. Může se tak jednat pouze o část takových plateb, které žalovaný získává jako protiplnění za poskytnutou službu distribuce elektřiny. Službu distribuce elektřiny včetně souvisejících služeb žalovaný poskytuje na základě smlouvy o distribuci elektřiny buď obchodníkovi s elektřinou, nebo přímo zákazníkovi, pokud je zákazník přímo smluvní stranou smlouvy o distribuci elektřiny. Žalovaný jakožto provozovatel regionální distribuční soustavy nemůže poskytovat službu distribuce elektřiny mimo jeho distribuční soustavu. Nemůže se zavazovat k distribuci elektřiny, pokud je vyrobena a spotřebována bez použití jeho distribuční soustavy. Druhá smluvní strana je tedy povinna k úhradě ceny (včetně složky ceny za úhradu nákladů spojených s úhradou elektřiny) pouze za množství elektřiny, kterou mu žalovaný prostřednictvím své distribuční soustavy dopravil do sjednaného odběrného popř. předávacího místa. K distribuční soustavě žalovaného nejsou připojeni jiní výrobci elektřiny než z podporovaných zdrojů. Údaje o množství elektřiny představující lokální spotřebu výrobců, tak mohl žalobce převzít z výkazů předávaných mu výrobcem elektřiny z podporovaných zdrojů.

Žalovaný dále odkázal na článek 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, v souladu s níž mohou být povinnosti ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Povinnost, kterou žalovanému zákon neukládá nelze uložit pouze na základě podzákonného právního předpisu nebo dokonce na základě poznámky pod čarou. Z ust. § 13 odst. 1, § 28 zákona č. 165/2012 Sb., je podle žalovaného zřejmé, že distribuce elektřiny může být realizována pouze prostřednictvím smlouvy o distribuci elektřiny nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, které jsou právním titulem platby ceny za distribuci, jejíž složkou je i platba na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny. V případě lokální spotřeby výrobců nejen že vyrobená elektřina není dopravována zařízením distribuční soustavy, ale současně je výrobce elektřiny jejím dodavatelem a odběratelem. Postavení těchto subjektů tak splyne a nemůže dojít k uzavírání žádné smlouvy o distribuci elektřiny, kdy žalovaný nemá co dopravovat. Zákazníkem žalovaného může být pouze osoba, která elektřinu nakupuje a přepravuje do místa spotřeby, což u lokální spotřeby výrobců není naplněno, neboť ji v daném rozsahu sami vyrábí a také spotřebovávají. Podle žalovaného platba požadovaná žalobcem má představovat jednu ze složek ceny za distribuci elektřiny a nelze přitom dojít k závěru, že množství elektřiny vyrobené a spotřebované výrobcí elektřiny, tedy jejich lokální spotřeba, má být zohledněno při stanovení příspěvku na podporované zdroje energie.

3. Soud prvního stupně žalobu zamítl rozsudkem ze dne 13. 10. 2016, č. j. 27 C 256/2015-205, když dospěl k závěru, že základ nároku není dán. Rozsudek byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 3. 2018, č. j. 8 Co 136/2017-289. K dovolání žalobce rozhodl Nejvyšší soud České republiky rozsudkem č. j. 32 Cdo 3744/2017-354 ze dne 26. 8. 2019 tak, že oba citované rozsudky zrušil a vrátil Okresnímu soudu v Českých Budějovicích k dalšímu řízení. Z citovaného rozsudku Nejvyššího soudu (k bližšímu odůvodnění se odkazuje na citovaný rozsudek) se podává, že od 1. 1. 2013 do 1. 10. 2013 ze zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie ve spojení s příslušnými ustanoveními energetického zákona (zejména z § 22 odst. 1 a § 50 odst. 6 věty první) vyplývala povinnost provozovatele regionální distribuční soustavy zatížit složkou ceny za za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny z podporovaných zdrojů také lokální spotřebou výrobců v areálu výroben připojených k distribuční soustavě. Provozovatel regionální distribuční soustavy byl povinen hradit operátorovi trhu s elektřinou náklady spojené s podporou elektřiny z podporovaných zdrojů též z lokální spotřeby výrobců v areálu výroben připojených k distribuční soustavě.
4. Soud prvního stupně se tedy následně zabýval otázkou výše nároku, když o důvodnosti jeho základu po vydání výše citovaného rozsudku Nejvyššího soudu není pochyb. K výši tvrzeného nároku žalobce doplnil, že výkazy o dodávkách a spotřebě elektrické energie jednotlivých výroben připojených k distribuční soustavě jsou obsaženy v informačním systému operátora trhu (žalobce) označovaném jako CS OTE, který je veden elektronicky. Žalovaný má přístup k datům z výkazů uložených v systému a je mu tedy množství spotřebované elektřiny známo. Žalobce předložil tabulku ve formátu MS Excel, k níž uvedl, že obsahuje agregovaná data předaná do systému CS OTE. Z tabulky vyplývá, že žalobce požaduje lokální spotřebu za 242 983 298 MWh. K výzvě soudu podle § 118a o. s. ř. doplnil dále další tabulku včetně vysvětlivek, ve které mají být uvedeny údaje odpovídající výrobě jednotlivých výrobců po měsících leden až září 2013, celkem 74 366 položek. Tato tabulka má obsahovat porovnání hodnot relevantních pro fakturaci a hodnot platných v roce 2020 (údaje z roku 2020 pro fakturaci z roku 2013 nelze využít). Historická celková hodnota lokální vlastní spotřeby 242 893, 298 MWh je přitom nižší, než hodnota podle aktuálního stavu v systému (243 712,727 MWh), tedy pro žalovaného i příznivější. Žalobce doplnil, že v tabulce jsou obsaženy údaje odpovídající tvrzení obou účastníků, přičemž k hodnotám uvedeným v tabulce doplnil i komentář, když vysvětlil, že změna hodnot, na kterou poukazuje žalovaný, vznikla zadáním novější verze výkazu, než jakou měl žalobce v systému v roce 2013, kdy se lokální spotřeba vyúčtovala. Dále doplnil přílohy měsíčních výkazů, u kterých se opravoval EAN OPM (identifikační číslo odběrného a předacího místa) tak, aby odpovídal aktuální verzi datově předané

od příslušného provozovatele distribuční soustavy. Dále žalobce uvedl, že pokud žalovaný poukazuje ohledně některých EAN OPM, že nejsou v jeho distribučním území, jedná se argumentaci účelovou, neboť se jedná o výrobní zdroje výrobců, které jsou připojené do lokálních distribučních soustav a ty jsou připojené do distribuční soustavy žalovaného, proto musí být v tabulce uvedeny.

5. Žalovaný nárok neuznal, neboť žalovaný neprokazuje výši tvrzeného nároku. Faktury a doklady předložené žalobcem nejsou důkazem o výše žalobcem tvrzeného nároku, neobsahují ani dostatečně a jednoznačně uvedený předmět fakturace. Žalovaný demonstroval na předmětném printscreenu stažení dat za měsíc leden 2013 s tím, že jsou v systému uvedeny jiné hodnoty, než které jsou tvrzeny žalobcem. Podle názoru žalovaného je na žalobci, aby specifikoval jednotlivé výroby a množství elektřiny, které tyto spotřebovaly. Jediným relevantním zdrojem hodnot elektřiny jsou podle žalovaného výkazy o dodávkách a spotřebě elektrické energie jednotlivých výroben připojených k distribuční soustavě. Tyto výkazy jsou obsaženy v informačním systému operátora trhu, tedy žalobce. Žalobcem předložené tabulky nejsou důkazem prokazujícím výši tvrzeného nároku. Žalobcem nebylo prokázáno, že tvrzené množství elektřiny bylo vyrobeno konkrétními výrobkami a lokálně spotřebováno v areálu právě těchto výroben. Krom toho žalobce ani neprokázal, že veškerá jím uvedená odběrná předávací místa jsou připojena k distribuční soustavě žalovaného a jedná se tak o odběrná předávací místa, u kterých měl žalovaný jakožto provozovatel distribuční soustavy povinnost hradit žalobci složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny. Žalovaný namítl, že tabulka předložená žalobce obsahuje množinu minimálně 104 EANů, které se vůbec na distribučním území žalovaného nenacházejí. Žalovaný taktéž upozornil na skutečnost, že v rozhodném období leden až září 2013 neexistovala povinnost provozovatele lokální distribuční soustavy registrovat všechna odběrná předávací místa připojená k jeho lokálně distribuční soustavě. Tato povinnost byla vložena do zákona až s účinností od roku 2020. Do té doby se lokální distribuční soustava vykazovala jako jedno odběrné předávací místo připojené k regionální distribuční soustavě a za elektřinu, kterou žalovaný distribuoval do připojené lokální distribuční soustavy, také žalovaný již řádně poplatek za složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny uhradil. Žalovaný dále požadoval, aby se okresní soud odklonil od názorů vyslovených Nejvyšším soudem ve shora citovaném rozsudku s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2019 (sp. zn. Pl. ÚS 7/19 a na něj navazující nálezy II. ÚS II. 1270/2019, ve kterých se Ústavní soud zabýval ukládáním poplatkové povinnosti, která musí být stanovena jednoznačně, srozumitelně, konzistentně a předvídatelně.
6. Pokud jde o výši nároku, učinil soud prvního stupně (mimo jiné) následná skutková zjištění:
 - Cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. 5/2012 z 30. 11. 2012 byla stanovena v rozhodném období pevná cena na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla z druhotných zdrojů na částku 583 Kč/MWh. Fakturami vyjmenovanými ve 21. až 29. odstavci odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně pak za jednotlivé měsíce roku 2013 vyfakturoval žalobce jako operátor trhu žalovanému jako provozovateli distribuční soustavy mimo jiné složku ceny za přenos elektřiny nebo cenu za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny systémem, že za konkrétní měsíc uvedl konkrétní množství elektřiny v MWh a při výše uvažované ceně 583 Kč za MWh vyúčtoval konkrétní částku. Tyto faktury přitom byly žalovaným uhrazeny v průběhu roku 2013.
 - Ke každé ze specifikovaných faktur žalobce předložil podklad pro úhradu plateb za činnost operátora trhu, když soud prvního stupně ovšem poukázal, že z těchto podkladů nevyplývají žádné údaje o vykazované spotřebě.
 - Žalobce vypracoval opravné zúčtovací doklady blíže popsané v odstavci 32. napadeného rozsudku, ve kterých opět při hodnotě 583Kč/MWh (viz výše) doúčtoval žalovanému za měsíce

leden až září 2013 složku ceny za přenos elektřiny nebo ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, a to v částkách, které v součtu činí částku 141 606 792,74 Kč. Z dopisu žalovaného ze dne 10. 12. 2013 vyplynulo jeho odmítnutí úhrady daného do účtování, a to s odkazem na neexistenci nároku (rozpor s platnou legislativou).

- Ze smlouvy o předávání údajů ev. č. CP 006/09 uzavřené mezi žalobcem v postavení operátora trhu a žalovaným v postavení provozovatele distribuční soustavy zjistil soud prvního stupně, že žalovaný se zavázal bezúplatně předávat žalobci hodnoty naměřené a vyhodnocené údaje podle § 59 odst. 8 písm. i) energetického zákona a další údaje nezbytné pro plnění povinností operátora trhu. Žalobce se zavázal tyto hodnoty a údaje převzít. Nedílnou součástí smlouvy jsou Obchodní podmínky OTE, a.s., z nichž soud prvního stupně zjistil, že umožňují vzájemnou komunikaci a automatickou výměnu dat mezi operátorem trhu a smluvním partnerem OTE a mezi smluvními partnery navzájem. Bezpečný přístup do systému CS OTE je zajištěn použitím přístupového a podpisového certifikátu.
 - Z měsíčního výkazu – výroba elektřiny za měsíc leden 2013 ohledně společnosti ROTTER s. r. o. zjistil soud prvního stupně, že na výkaze je uveden údaj o lokální spotřebě elektřiny za měsíc leden 2013 ohledně uvedené společnosti a taktéž data, k jakému byla vykázána. Kromě měsíčního výkazu této společnosti doložil žalobce ještě výkaz ohledně společnosti SOLAR HM s. r. o. a Holek Production s. r. o., z nichž také vyplývají údaje o lokální spotřebě těchto společností. Ohledně dalších výroben nebyly výkazy předloženy.
 - Ze znaleckého posudku č. 1/8/2020 zpracovaného znalcem Ing. Jaroslavem Barcalem, MBA, LL.M., vyplynulo, že centrální systém OTE je robustní, integrovaný a sofistikovaný informační systém, který operátorovi trhu s elektřinou a plynem zajišťuje plnění všech legislativních povinností a požadavků souvisejících s výkonem činností operátora a je pravidelně auditován. Odesílatel podepisuje data svým privátním klíčem a příjemce je schopen pomocí veřejného klíče odesílatele tato data ověřit. Výkazy vkládané výrobcí energie do systému CS OTE jsou zajištěny podpisovými certifikáty vydanými certifikačními autoritami, které nelze žádným způsobem zpochybnit. Bezpečnost uložených dat je zaručena. Rozsah dat uložených v CS OTE je značný, nelze jím efektivně nakládat jiným způsobem než elektronicky prostřednictvím jednotlivých modulů. Z posudku dále vyplynulo, že vzhledem k velkému rozsahu posuzovaných dat bylo posouzení provedeno na zredukovaném vzorku. Znalec vyslovil závěr, že data z výkazů výrobce za období leden až září 2013 uložená v systému CS OTE a data výkazů výrobce uložená v souboru formátu Excel za období leden až září 2013 jsou shodná a nebyly v nich znalcem nalezeny žádné nesrovnalosti. Soud prvního stupně poukázal na skutečnost, že z posudku nevyplývá, že se shodují data tvrzená žalobcem ohledně každého z tvrzených výrobců za žalobcem uplatněné období.
 - Ze sdělení Energetického regulačního úřadu z 29. 3. 2021 bylo soudem zjištěno, že tento nedisponuje seznamem výrobců v areálu výroben připojených k distribuční soustavě žalovaného, neboť neneviduje, zda se jedná o elektřiny připojené do distribuční soustavy regionální anebo lokální či výrobní nepřipojené.
7. Soud prvního stupně nevzal za podstatné pro zjištění skutkového stavu následující důkazní návrhy:
- Tabulky, které žalobce doložil, nepovažoval za důkazy, nýbrž za skutková tvrzení žalobce, neboť se jedná o tabulky zpracované žalobcem. Soud prvního stupně přitom nevidí problém v tom, vyjít z údajů vykázaných výrobcí v systému CS OTE, neboť z provedeného dokazování, a to jak ze smlouvy o předávání údajů uzavřené mezi žalobcem a žalovaným, tak z obchodních podmínek, které byly její součástí a také znaleckého posudku předloženého žalobcem, vyplývá, že systém CS OTE existuje a umožňuje vzájemnou komunikaci a výměnu dat. To, že údaje v něm jsou zabezpečeny, poté vyplývá, jak z žalobcem předloženého znaleckého posudku, tak i z logiky věci, neboť s tímto systémem počítá např. vyhláška č. 541/2005 Sb. o pravidlech trhu

s elektřinou, která v § 28 uvádí, že provozovatel regionální distribuční soustavy i provozovatel přenosové soustavy předávají operátorovi trhu potřebné údaje právě prostřednictvím informačního systému operátora trhu. Spatřuje však problém v tom, že žalobce neprokázal, že jím tvrzené údaje skutečně do systému byly předány a neprokázal ani to, že jím uplatněný požadavek se týká výrobců v areálu výroben připojených k distribuční soustavě žalovaného.

- Znalecký posudek ze dne 16. 10. 2020 zpracovaný znalcem Ing. Jaroslavem Barcalem, MBA, LL.M., sice podle soudu prvního stupně konstatuje závěr, že údaje doložené žalobcem jsou shodné s údaji vykázanými v systému CS OTE, ze znaleckého posudku však vůbec nevyplývá, jakým způsobem znalec k takovému závěru dospěl. Navíc znalec v posudku uvádí, že vzhledem k velkému rozsahu posuzovaných dat jím bylo provedeno posouzení toliko na zredukovaném vzorku, což však považuje soud prvního stupně za nedostatečné, neboť pro potřeby soudního rozhodnutí musí být prokázáno množství vykázané každým jednotlivým výrobcem, nikoli pouze některými. Ze znaleckého posudku současně vůbec nevyplývá, zda se jedná o výrobce v areálu výroben z připojených k distribuční soustavě žalovaného. Závěry znaleckého posudku jsou tedy nepřezkoumatelné a vzhledem k jejich rozsáhlosti nebylo možné pochybnosti odstranit ani výsledkem znalce. Soud tedy výslech znalce jakožto nadbytečný nečinil, neboť by nepřispěl k většímu objasnění věci. Soud prvního stupně rozhodl nepřistoupit k doplnění znaleckého posudku ani z vlastní iniciativy, neboť proto neměl dostatečné podklady. Žalobce soudu předložil pouze výkazy tří výroben, z nichž lze vyčíst údaj o lokální spotřebě elektřiny a taktéž data, k jakému byla vykázána, nicméně jednalo se pouze o data za měsíc leden 2013 a z těchto výkazů nebylo možné dospět k závěru, že se týkají výrobců v areálu výroben připojených k distribuční soustavě žalovaného.
 - Soud prvního stupně dále odmítl provést výzvu Energetickému regulačnímu úřadu k vyjádření se ke správnosti údajů tvrzených žalobcem, neboť nelze pro účely soudního řízení po Energetickém úřadu požadovat, aby přezkoumával žalobcem uvedené údaje, když přitom předtím provedl důkaz dotazem na Energetický regulační úřad ohledně doložení seznamů výrobců v areálu výroben, tento však sdělil, že seznamem nedisponuje, neboť výrobce takovým způsobem neeviduje. Jako nerelevantní dále soud prvního stupně vyhodnotil argument žalobce o tom, že žalovaný uhradil původní žalobcem vystavené faktury, neboť těmito fakturami nebyla fakturována lokální spotřeba výrobců a z podkladů k jednotlivým fakturám nevyplývají jakékoliv údaje týkající se lokální spotřeby.
 - Soud prvního stupně dále odmítl provést důkaz spočívající v tom, aby osobně v místě sídla žalobce, nahlédl do systému CS OTE a porovnal, zda údaje v systému souhlasí s údaji tvrzenými žalobcem. Takový důkaz nelze považovat za místní šetření, které je soud oprávněn činit, navíc jak vyplývá ze znaleckého posudku předloženého žalobcem, práce se systémem vyžaduje odborné znalosti, kterými soud nedisponuje. Soud navíc nemá časový prostor na rozsáhlost žalobcem uplatněného nároku a na to, aby do systému osobně nahlížel a porovnal veškeré údaje tvrzené žalobcem. Nadto žalobce ani nemůže své důkazní břemeno tímto způsobem přenášet na soud.
8. Soud prvního stupně následně zamítl žalobu, jakkoliv se neztotožnil s právním názorem žalovaného o tom, že by se měl odklonit od právních závěrů vyslovených Nejvyšším soudem v posuzované věci, které považoval za závazné. Konstatoval, že si je vědom rozsáhlosti nároku uplatněného žalobcem, což jej však nezbavuje důkazního břemene. Soud žalobce zcela konkrétně poučil ve smyslu § 118a o. s. ř. o tom, jaké skutečnosti má za prokázané a co je konkrétně třeba doložit. Žalobce sice snahu o prokázání svého nároku vyvíjel, prokázat výši tvrzeného nároku se mu však podle názoru soudu prvního stupně nepodařilo. Proto také žalobu zamítl a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.
9. Proti rozsudku se odvolal žalobce. Konstatoval, že soud prvního stupně se nevypořádal se zásadními argumenty žalobce, neúplně zjistil skutkový stav, neboť neprovedl navržené důkazy

potřebné k prokázání rozhodných skutečností, dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním. Rozsudek soudu prvního stupně dále spočívá na nesprávném právní posouzení věci a soud prvního stupně taktéž pochybil při hodnocení důkazů (§ 205 odst. 2 písm. b), d) a g) o. s. ř.). Navrhl rozsudek soudu prvního stupně změnit tak, že žalobě bude v plném rozsahu vyhověno, popřípadě jej zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Shrnul základní argumentaci soudu prvního stupně, vůči které se vymezil jak ve skutkové, tak právní rovině a zdůraznil, že žalovaný do předběžné hodnoty množství elektřiny (které podle § 7 sděluje žalobci právě provozovatel regionálně distribuční soustavy, tedy žalovaný), za které se hradí složka ceny za distribuci na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, nezahrnul množství elektřiny, která jím nebyla distribuována. Tuto kategorii spotřeby standardně označovanou jako lokální spotřeba výrobců v areálech výroben žalovaný nezahrnul ani do skutečného množství elektřiny, které je povinen vypořádat s žalobcem nejpozději do 28. dne následujícího kalendářního měsíce za předchází měsíc přes to, že mu je toto množství elektřiny známo a zpřístupněno rovněž v informačním systému operátora trhu. Data o dodávkách a spotřebě elektrické energie jednotlivých výroben připojených k distribučním soustavám jsou obsaženy v informačním systému operátora trhu, označovaném CS OTE, který je veden elektronicky (Centrální informační systém operátora trhu). Do tohoto systému vkládají výrobci data z výkazů podle vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou č. 541/2005 Sb. Systém žalobce je databází, do kterého se údaje vkládají účastníky trhu a je možné tyto údaje zpětně exportovat tak, jak je to provedeno pro účel tohoto řízení žalobcem. Žalovaný tedy je provozovatelem regionálně distribuční soustavy a má doposud nepřetržitě chráněný přístup k datům z výkazů výrobců včetně výkazů provozovatelů lokálních distribučních soustav uložených v informačním systému žalujícího. Žalovaný nikdy způsob ověření ani přístup do systému samotného nezpochybil. Žalovanému i ostatním účastníkům trhu s elektřinou jsou CS OTE přístupné pouze aktuální hodnoty předmětných dat, nikoliv hodnoty historické, relevantní datu fakturace, z čehož převážně pramení rozdíly, které jsou předmětem námitek žalovaného. Žalobce provedl export těchto předávaných dat obsažených v předmětných výkazech do tabulky ve formátu MS Excel. Tabulky ve formátu Excel jsou zobrazením údajů obsažených v informačním systému CS OTE, nikoliv nějakým jejich zpracováním žalobcem, jak uvádí soud prvního stupně. Neprovedení těchto tabulek k důkazu bylo tedy ze strany soudu prvního stupně procesně nesprávné. V příloze svého podání ze dne 19. 10. 2020 doplnil žalobce export dat ze systému ve formě „přehledu EAN OPM“, která byla v řešeném období registrována alespoň jeden den v LDS připojené v nadřazené soustavě provozovatele E.ON Distribuce. V tabulce je uveden číselný kód OPM, síť provozovatele LDS, dále č. EAN, což je opět číselný kód, dále název provozovatele LDS a datum registrace „od – do“, připojení do nadřazené distribuční soustavy. Metody k přidělování kódu EAN pro příslušná OPM je přístupná smluvním partnerům, tedy i žalovanému v systému CS OTE a z číselníku je zřejmé, jaká odběrná místa přísluší distribuční soustavě EON. Obchodní podmínky OTE, a.s. pro elektroenergetiku definují v bodě 1.1 127 uživatelský manuál. V příslušné části tohoto manuálu nazvané „Uživatelská příručka informačního systému LDS elektřina“ jsou v kapitole 3.1 popsána pravidla tvorby a přidělování EAN. EAN pro OPM je 18 znakový číselný kód, když pro síť žalovaného pravidla určují na číselné pozici 8 až 12 kódů EAN následující číselné intervaly (EON západ 00100-00199 a EON východ 00200-00299). Tímto číselným označením lze vždy jednoznačně identifikovat konkrétní EAN OPM výrobcům přímo připojených k distribuční síti žalovaného, jak jsou obsaženy v exportu dat předaných soudu žalobcem ve formě tabulky MS Excel. Je tedy zřejmé, že žalobce splnil svou povinnost prokázat, že výrobci, u kterých je žalobcem požadován nárok spojený s lokální spotřebou byli připojeni v síti žalovaného. Žalobce pak důrazně odmítl způsob, kterým soud prvního stupně vyhodnotil prováděný znalecký posudek, který umožňoval ověřit správnost údajů v databázi předložené žalobcem.

10. Žalovaný naopak navrhl věcně správný rozsudek soudu prvního stupně potvrdit, když zdůraznil, že bylo výlučně na žalobci, aby prokázal původ a místo spotřeby elektřiny, za níž uplatňuje tvrzený nárok, což však není možno bez toho, aniž by žalobce specifikoval jednotlivé výroby a množství

elektriny, které bylo v jejich areálu spotřebováno. V dané souvislosti je nutno zdůraznit, že žalobce nepředložil ani výkazy o dodávkách spotřeby elektrické energie jednotlivých výroben připojených k distribučním soustavám. Neprokázal tedy jím tvrzené množství 242 893,298 MWh, které mělo být vyrobeno konkrétními výrobkami a lokálně spotřebováno v areálu těchto výrobců. Ani ze tří výkazů týkajících se právnických osob ROTTER, s. r. o., SOLAR HM s. r. o. a Holek Production, s. r. o. nebylo možné zjistit údaje o lokální spotřebě a současně ani dojít k závěru, že šlo o výrobní připojené k distribuční soustavě žalovaného. Žalovaný také odmítl konkrétní námítky žalobce proti jednotlivým vytkaným vadám procesního postupu soudu prvního stupně. Pokud jde o skutková tvrzení žalobce ohledně přidělování kódu EAN pro OPM, jde o nová skutková tvrzení v rozporu s § 205a o. s. ř. a nelze k nim tedy přihlížet. Žalovaný také odmítl argumentaci o porušení jeho povinnosti ve smyslu § 2 odst. 2 vyhlášky č. 439/2012 ohledně fakturace složky za distribuci elektriny na krytí nákladů spojených s podporou elektriny a porušení ustanovení § 27 odst. 4 a § 28 vyhlášky č. 541/20005. Jednak posouzení předmětu řízení na dané otázce nespočívá, jednak taková zákonná povinnost dána není. Poukázal přitom na své skutkové a zejména právní argumenty týkající se vůbec otázky existence nároku jako takového (resp. posouzení základu nároku – viz 2. odstavec tohoto odůvodnění).

11. Odvolací soud vyhodnotil odvolání žalobce jako podané oprávněnou osobou, přípustné a včasné (§ 202 a § 204 o. s. ř.). Přezkoumal proto napadený rozsudek v intencích ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru o důvodnosti odvolání. S ohledem na zjištěné vady (viz dále) přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 219a odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. a původně nařízené jednání ve věci zrušil a rozhodl o odvolání bez jednání (§ 214 odst. 2 písm. d) o. s. ř.).
12. Pokud jde o právní uchopení věci, odvolací soud se se závěry soudu prvního stupně v zásadě ztotožňuje. Souhlasí jednak se závěrem o tom, že jak okresní soud, tak soud krajský jsou vázáni právním názorem Nejvyššího soudu o existenci základu nároku v předmětné věci, když argumentaci žalovaného o překonání názoru soudu prvního stupně judikaturou Ústavního soudu (viz odstavec 5.) nepovažuje za případnou. Na základě výkladu, který provedl Nejvyšší soud lze nepochybně dospět k závěru o srozumitelnosti a jednoznačnosti stanovené povinnosti provozovatele distribuční soustavy, jejíhož splnění se žalobce žalobou domáhá.
13. Stejně tak se ztotožňuje odvolací soud se závěry soudu prvního stupně v tom, že údaje obsažené v systému CS OTE lze považovat za základ pro závěr o množství elektriny spotřebované účastníkem trhu bez použití distribuční soustavy. Okresní soud správně poukázal na pravidla trhu s elektrinou upravená ve vyhlášce č. 541/2005 Sb. a v energetickém zákoně. Zdůraznit je také nutno skutečnost, že nesplnění povinnosti výrobce elektriny předat informace do CS OTE představuje správní delikt. Je tedy zřejmé, že údaje v systému obsažené mají charakter oficiální databáze, lze z nich vyjít se základním předpokladem jejich správnosti, což samozřejmě nebrání žalovanému, konkrétní údaje jednotlivých hodnot v databázi zpochybňovat a prokazovat jejich nesprávnost.
14. Odvolací soud se však neshoduje se skutkovými závěry soudu prvního stupně, respektive považuje je za výsledek procesního postupu soudu, který je vadný jednak proto, že není dostatečně vysvětlený, jednak proto, že je zatížen vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Proto také byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen za použití § 219a odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř.
15. Odvolací soud nepovažuje za věcně správné teze vyjádřené okresním soudem (shrnuté v 7. odstavci tohoto odůvodnění), kterými vysvětluje neprovedení či nevzetí některých důkazů za základ pro zjištění skutkového stavu ve věci, a to z následujících důvodů:

16. Tabulky:

Podle § 125 o. s. ř. za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslechy svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření fyzických a orgánů právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslechy účastníků. Soud prvního stupně

vysvětluje, že „tabulky“, které předložil žalobce, o kterých tvrdí, že obsahují agregované informace obsažené v systému CS OTE, jehož obsah současně soud prvního stupně hodnotí jako významný pro zjištění skutkového stavu ve věci (srovnej odst. 47 jeho odůvodnění), nelze považovat za důkaz, neboť „se jedná o tabulky zpracované žalobcem“. Jinak řečeno cokoliv, co vytvořil sám účastník řízení, nepovažuje ve zjevném rozporu s ustanovením § 125 o. s. ř. soud prvního stupně za důkaz. Je pak otázkou, proč v odstavcích 21. až 29. nebo v odstavci 32. považuje za důkaz, ze kterého činí skutková zjištění, jednotlivé faktury, kterými žalobce vyúčtoval žalovanému určité nároky. Je současně otázkou, jak při tomto právním názoru uchopit např. § 131 o. s. ř., podle kterého je důkazem výslech účastníka řízení, neboť takový důkaz logicky trpí stejnou nevýhodou jako předložená listina. Je totiž projevem určité vnitřní vůle účastníka řízení, kterou nahlíží na prokazovanou skutečnost. Soud prvního stupně se podle názoru odvolacího soudu mylí a postup, kterým odmítl předmětné tabulky provést k důkazu, považuje za vadný. Je zřejmé, že pokud určitý důkaz je vytvořen účastníkem řízení, jde o okolnost podstatnou z hlediska hodnocení předmětného důkazu. Obvykle platí, že takový důkaz nebude způsobilý prokázat sám o sobě určitou tvrzenou skutečnost, ale k vytvoření určitého jednoznačného závěru o prokázání určitého tvrzení bude nutno předložit další doplňující či související důkazy. Každopádně závěr o (ne)věrohodnosti důkazu je možno učinit teprve po jeho řádném provedení a důkaz je pak nutno hodnotit jednotlivě (z hlediska např. jeho vnitřní rozpornosti, z hlediska právě jeho autorství), ale také ve vztahu k dalším provedeným důkazům. Žalobce navíc o „tabulkách“ tvrdí, že je nevyhotovil, ale toliko transformoval výrobci elektriny vytvořenou (viz výše) elektronickou evidenci do agregované listinné podoby.

17. Znalecký posudek a zjištění obsahu evidence CS OTE soudem:

Způsob, kterým bylo provedeno znalecké (odborné) dokazování, považuje odvolací soud za zmatečný a nesrozumitelný. Soud prvního stupně totiž ze znaleckého posudku nepochybně činí dílčí skutková tvrzení (odst. 47. jeho odůvodnění), popřípadě si jeho závěry vypomáhá při odůvodnění neprovedení jiných důkazů (odstavec 48.), přesto však konstatuje v odstavci 49., že závěry znaleckého posudku jsou nepřezkoumatelné, a to proto, že ze znaleckého posudku „vůbec nevyplývá, jakým způsobem znalec k takovému závěru dospěl“. Soud prvního stupně přehlíží, že standardním způsobem provedení důkazu znaleckým posudkem podle § 127 odst. 1 o. s. ř. je výslech znalce. Místo výslechu znalce se může soud v odůvodněných případech spokojit pouze s písemným posudkem, když odůvodněnými případy se ovšem rozumí takové procesní situace, kdy závěry znaleckého posudku jsou nepochybné. Pokud tedy soud prvního stupně znalci vytýká nedostatek jeho závěrů z hlediska odůvodnění, nepřipadá v úvahu, aby provedení znaleckého posudku nedokončil právě výslechem znalce, který mohl nedostatky odstranit v rámci výslechu, popřípadě z obsahu jeho výslechu mohly po vzájemné komunikaci soudu a znalce vyplynout možnosti doplnění znaleckého posudku. Krom toho soud prvního stupně nelogicky uvádí, že neprovedl výslech znalce „jako nadbytečný“. Nadbytečný je důkaz takový, který má prokazovat skutkové tvrzení, které není z hlediska právní normy, kterou se daná věc řídí, podstatné. Místo toho soud prvního stupně ale vyjadřuje skepsi o tom, že výslechem znalce může být nedostatek skutkových zjištění odstraněn. Soud prvního stupně si předně nedostatečně ujasnil, co vlastně znaleckým posudkem má být prokazováno. Na jedné straně totiž vyjadřuje názor, že z údajů vykázaných výrobcem v systému CS OTE lze vyjít (srovnej 47. odstavec odůvodnění) a vysvětluje mimo jiné odkazem na příslušné právní předpisy proč, na straně druhé se ohrazuje proti způsobu zpracování znaleckého posudku („posouzení dat bylo provedeno pouze na zredukovaném vzorku, což je nedostatečné, neboť pro potřeby soudního rozhodnutí musí být prokázáno množství vykázané každým jednotlivým výrobcem, respektive výrobnou, nikoliv pouze některými“ – odstavec 49. odůvodnění). Je tedy otázkou, zda soud prvního stupně znaleckým posudkem chtěl zjišťovat toliko obsahovou totožnost výše řešených „tabulek“ s elektronickou verzí CS OTE, o čemž by svědčila formulace jeho právní argumentace ve 47. odstavci odůvodnění, anebo to, zda obsah systému CS OTE je pravdivý, tedy zda skutečně tam uvedené údaje odpovídají vykázanému

množství elektřiny, spotřebované každým jednotlivým výrobcem ve výrobně. Pokud na základě právní argumentace soud prvního stupně dospívá k závěru, že informační systém CS OTE může být podkladem pro skutkový závěr o množství spotřebované elektřiny, ze které lze pak jednoduchým vzorcem (viz výše) dopočítat částku, kterou měl žalovaný v příslušném období žalobci jako operátorovi trhu zaplatit, není nutné ověřovat správnost v informačním systému uvedených údajů porovnáním s desítkami tisíc, jak zjišťuje sám soud prvního stupně, jednotlivých výkazů dodaných výrobcem, ale je namístě zkoumat, zda údaje agregované v „tabulkách“ předložených žalobcem k důkazu odpovídají oné elektronické verzi nebo nikoliv. Jiná situace by nastala tehdy, pokud by žalovaný zpochybnil správnost systému CS OTE, tedy doložil, že konkrétní údaj u konkrétního výrobce elektřiny neodpovídá jím realizovanému výkazu spotřeby. Pak by samozřejmě předmětem dokazování mohla být i správnost dané evidence a naopak by již nebyl důvod prokazovat soulad tabulek s „nesprávnou evidencí“.

18. Každopádně odvolací soud má za to, že určité zobecnění (generalizace) je možné a s ohledem na charakter předmětného nároku (složeného z cca 74 000 dílčích nároků vztažených vždy ke každému jednotlivému výrobcem elektřiny) v podstatě nutné. Při posouzení nároku tedy lze připustit určitou obecnou zkušenost, kterou společenská věda sociologie při odůvodnění smysluplnosti sociologických průzkumů demonstruje na příkladu kvality brambor umístěných v rozlehleém skladu. Proto, aby byla kvalita takto skladovaných brambor ověřena, není potřebné každý z mnoha desítek tisíc brambor jednotlivě vzít do ruky a překontrolovat jeho kvalitu pohmatem, či za použití jiných smyslů, ale je možné provést určitou generalizaci, tedy přebrat určité (odborně definované) vzorky, které, pokud budou odpovídat požadované kvalitě, mohou svědčit pro závěr, že celý sklad brambor dosahuje požadované kvality. Obdobnou logickou úvahu lze potom vztáhnout na řešenou otázku, tedy zda znalec, pokud posoudí pouze určitý vzorek údajů a dojde k závěru o jeho správnosti (totožnosti), může učinit závěr o správnosti celkové databáze, respektive souladu vygenerovaných tabulek předložených k důkazu s elektronickou verzí databáze. Úkolem znalce by mělo být stanovení odborných kritérií definice takového vzorku a přesvědčivé vysvětlení, proč posouzení takového vzorku závěru o celkové správnosti postačí. Tímto směrem tedy mohlo být vedeno podle názoru odvolacího soudu dokazování o odborné otázce (znaleckým posudkem). Namísto toho soud prvního stupně při hodnocení důkazu, který byl nedostatečně z jeho strany proveden, vyjadřuje vlastní skutkové předpoklady o tom, jak má znalec při zpracování posudku postupovat (v podstatě tedy prověřit všechny hodnoty, které jsou uvedeny v databázi jejich srovnáním s výkazy jednotlivých výrobců). Pak je ovšem otázka, proč by měl toto dokazování realizovat znalec, protože při tomto přístupu k věci je nutné provést listinné důkazy všemi výkazy od jednotlivých výrobců a zjištěné hodnoty sečíst. Takové dokazování již žádný odborný charakter nemá a měl by je provést soud sám. Soud prvního stupně nemůže, jak učinil, odmítnout důkazy předkládané žalobcem k prokázání jeho skutkového tvrzení, které zjednodušují proces dokazování, zobecňují jej či generalizují na straně jedné a na straně druhé, pokud mu tedy jako alternativa je žalobcem předložena možnost osobní konfrontace s elektronickým systémem, tuto odmítnout s argumentem nedostatku času, vzdálenosti sídla žalobce od procesního soudu atp.

19. Vyjádření Energetického regulačního úřadu:

Tento důkaz soud prvního stupně odmítl s tím, že podle jeho názoru „není možné po Energetickém regulačním úřadu požadovat, aby přezkoumal žalobcem uváděné údaje“. Žalobce však nenavrhuje přímo přezkoumat těchto údajů, ale vyjádření ke správnosti údajů, použité metodice, respektive k metodice výpočtu obdobných nároků v obecné rovině. Při odůvodnění odmítnutí důkazního návrhu soud prvního stupně nevzal v úvahu dvě podstatné procesní normy, a sice ustanovení § 250c o. s. ř., podle kterého stejnopis žaloby doručí soud správnému orgánu, který o sporu nebo o jiné právní věci rozhodl a umožní mu, aby se k žalobě písemně vyjádřil. To sice na počátku řízení soud prvního stupně učinil, nicméně v situaci, kdy správní orgán (Energetický regulační úřad) uplatněný nárok žalobce zamítl, a to s odůvodněním, že není dán jeho základ. V daném směru se také Energetický regulační úřad vyjadřoval, nikoliv tedy k otázce výše nároku.

Pokud v dané fázi řízení soud prvního stupně je vázán názorem Nejvyššího soudu o tom, že základ nároku je dán a je tedy povolán řešit jeho výši, je zřejmé, že ve smyslu § 250c odst. 2 o. s. ř. měl i bez návrhu vyžádat doplňující vyjádření správního orgánu právě k otázce metodiky stanovení výše nároku, a to i s přihlédnutím k faktu, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí Energetický regulační úřad uvádí, že „bylo prokázáno, že elektřina vyrobená ve výrobnách elektřiny z podporovaných zdrojů za období měsíce ledna až září (celkem 242 893, 298 MWh) v rozsahu množství elektřiny spotřebované výrobcí bez použití zařízení distribuční soustavy, nebyla zatížena úhradou ceny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů energie“ (srovnej skutková zjištění soudu prvního stupně v 15. odstavci jeho odůvodnění). Jinak řečeno Energetický regulační úřad by měl dokázat odůvodnit, jak (jakou metodou) došel k tomuto skutkovému zjištění. Soudu prvního stupně lze přisvědčit, že v situaci, kdy úřad nárok z hlediska jeho základu zamítl, nemůže soud přistoupit ke způsobu dokazování, spočívajícímu v „převzetí skutkových závěrů správního orgánu“. Nicméně je zcela legitimní, aby tento svůj dílčí skutkový závěr Energetický regulační úřad vysvětlil a v soudním řízení obhájl. Vedle toho je nutné pamatovat na ustanovení § 127 odst. 1 o. s. ř., podle kterého závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Teprve jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce. S ohledem na netypickou situaci, kdy v občanském soudním řízení, je řešena otázka upravená a regulovaná normami především veřejného práva (energetický zákon), je naprosto případné, aby soud k návrhu žalující strany podstatné odborné otázky primárně ověřoval právě dotazem na příslušný orgán veřejné moci, tedy Energetický regulační úřad, jehož závěry mohou v rámci dokazování být soudu zpřístupněny přes obě citované procesní normy. Odůvodnění soudu prvního stupně, proč této možnosti nevyužil (ověřoval toliko, zda úřad vede seznam výrobců) a návrhu žalobce nevyhověl, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

20. Odvolací soud k tomu pouze doplňuje, že žalovaný není jediný provozovatel distribuční soustavy v České republice, a že řešené období není jediným obdobím, za které vznikl žalobci vůči žalovanému příslušný nárok. Je tedy zřejmé, že jak žalobce, tak žalovaný, tak ostatní provozovatelé distribučních soustav, všichni pod dohledem a regulací Energetického regulačního úřadu, příslušné platby odvádějí. Musí tedy existovat určitá metodika jejich výpočtu, případně zpětného výpočtu, ověření a kontroly a je namístě, aby její parametry a obsah soud prvního stupně primárně zjišťoval, než dojde k závěru, který prezentuje ve svém rozsudku, zjednodušeně řečeno, že jej vlastně s ohledem na přílišnou rozsáhlost předmětu řízení zjistit nelze, a to právě ve spolupráci s Energetickým regulačním úřadem. Souvisí s tím pak i argumentace soudu prvního stupně ve 46. odstavci jeho odůvodnění, s kterou se odvolací soud taktéž neztotožňuje, a sice fakt, že žalovaný uhradil původní žalobcem vystavené faktury, které podle tvrzení žalobce se týkaly stejného období a stejného okruhu výrobců elektřiny, je pro posouzení věci bezvýznamný, neboť „fakturami nebyla fakturována lokální spotřeba výrobců“. Soud prvního stupně musí vzít v úvahu, že procesní obrana žalovaného je založena (mimo jiné) na tom, že osoby, s nimiž je spojen uplatněný nárok, nejsou jeho zákazníci, nemají tedy žádnou souvislost s jím provozovanou distribuční soustavou a není zřejmé, jaká množství elektřiny ve výrobnách spotřebovaly, zjednodušeně řečeno, tyto osoby nejsou identifikovatelné. Je však zřejmé, že faktury, které byly žalovaným proplaceny, jsou stejně nedostatečné z hlediska identifikace těchto osob, jako faktury žalovaným neproplacené, ve kterých, jak žalobce tvrdí, doúčtovává v souvislosti se stejnými osobami pouze jinou část nároku. Jinak řečeno Energetický regulační úřad by měl být dotázán právě na tuto souvislost. Jestli tedy z podkladů, o nichž žalobce tvrdí, že byly podkladem, jak pro faktury proplacené, byť se netýkaly lokální spotřeby, ale měly se týkat stejných osob, za stejné období a faktur následně doúčtovaných, které žalovaný odmítá, lze dovodit totožnost těchto osob, zda metodika řešení konkrétních výpočtů v daném směru je odpovídající, popřípadě zda žalobce v ní něco opomenul a zda žalovaný řádně splnil své povinnosti vyplývající z příslušných předpisů v oblasti energetiky. Otázka je i to, do jaké míry je logická procesní obrana žalovaného, který sice potvrdí, že předchozí faktury uhradil, ale

není zřejmé proč, pokud faktury na základě stejných podkladů uhradit odmítá. Pokud by byla pochybnost (na základě procesní obrany žalovaného) o totožnosti těchto podkladů, je to samozřejmě otázka dalších skutkových tvrzení, dokazování a plnění poučovací povinnosti ze strany soudu prvního stupně.

21. Poučení žalobce podle § 118a o. s. ř. a neprokázání nároku:

Ani v daném směru nemůže odvolací soud se závěry soudu prvního stupně souhlasit. V rámci řízení podle V. části o. s. ř. platí speciální ustanovení o koncentrací řízení v § 250d o. s. ř. K poučení soud prvního stupně sice přistoupil, nicméně je nutno jej považovat za neúčinné, neboť po jeho realizaci byl (popř. měl být) žalobce vyzván k doplnění tvrzení podle § 118a o. s. ř. To samo o sobě není procesní chybou soudu prvního stupně, neboť to vychází z okolností dané věci. Soud prvního stupně stejně jako soud odvolací se po právní stránce ztotožnily se závěry Energetického regulačního úřadu o tom, že základ nároku není dán a v úvodní fázi řízení před poučením podle § 250d odst. 1 o. s. ř. nebyl tedy žádný důvod poučovat žalobce o případném nedostatku jeho skutkových tvrzení či důkazních návrhů, pokud jde o otázku výše uplatněného nároku. Logicky k tomu tedy soud prvního stupně přistupoval až ve fázi řízení po zrušení jeho rozsudku Nejvyšším soudem. Poučení podle § 118a o. s. ř. však bylo nedostatečné. Povinností soudu je, ukáže-li se v průběhu jednání, že účastník nevyličil všechny rozhodné skutečnosti, nebo že je uvedl neúplně, vyzvat jej, aby doplnil taková tvrzení, popřípadě důkazní návrhy a poučit jej, o čem má tvrzení doplnit a jaké by byly následky nesplnění této výzvy. Popřípadě může podle § 118a odst. 2 o. s. ř., má-li za to, že věc lze po právní stránce posoudit jinak, než podle účastníkova právního názoru, vyzvat jej, aby v potřebném rozsahu doplnil vyličení rozhodných skutečnosti.

22. Z obsahu spisu vyplývá, že poučení podle § 118a o. s. ř. realizoval vůči žalobci soud prvního stupně při jednání dne 21. května 2020, a to slovy: „Soud s ohledem na výše uvedené vyzývá žalobce v souladu s § 118a o. s. ř., necht' se jednak vyjádří k argumentu žalovaného, že již za měsíc leden 2013 jsou uvedena chybná data, chybné údaje, a taktéž necht' žalobce doloží důkazy ohledně veškerých údajů uvedených v předmětné excelové tabulce, tzn. necht' doloží jednotlivé měsíční výkazy o výrobě od jednotlivých výrobců.“ V první části daného poučení tedy soud vyzval žalobce, ať se vyjádří k argumentu žalovaného, nikoliv ať doplní vlastní skutková tvrzení a důkazní návrhy o nich. V druhé části poučení jej (obsahově ve smyslu § 129 o. s. ř.) vyzval k doložení důkazu, když na splnění této povinnosti pak netrval (nevymáhal ji). Ani jedna z citovaných vět nenaplnuje obsahové náležitosti výše citovaného ustanovení § 118a o. s. ř. Při jednání dne 1. 12. 2020 soud žalobci sdělil, že „Ze znaleckého posudku nelze učinit závěr o dostatečném prokázání údajů tvrzených žalobcem. Bude tak potřeba v tomto směru doplnit dokazování, pravděpodobně zajistit doplnění tohoto posudku“. Následně pak soud prvního stupně odmítl vůbec znalce vyslechnout. Při jednání dne 7. 9. 2021 upozornil soud žalobce, že „neunáší důkazní břemeno ani ohledně vykázané spotřeby výrobců, ani ohledně toho, že se jedná o výrobce připojené v distribuční soustavě žalovaného“. Toto poučení není doplněno citací ustanovení § 118a o. s. ř. a neobsahuje tedy ani výslovně poučení žalovaného o tom, jaké následky může mít nesplnění výzvy soudu, která sama ovšem také absentuje. Předmětným sdělením totiž není žalobce k ničemu vyzván, ale neformálně upozorňován na (mezitímní) skutkové zjištění soudu, po kterém je pokračováno v dokazování listinami. Následně je ukončeno toto dokazování, když předtím je žalující strana informována o tom, že některé důkazy „nebyly provedeny pro nadbytečnost“. Soud prvního stupně však poté nepodává žádné poučení, neinformuje žalobce o tom, že by neměl nárok za prokázaný, nevyzývá jej k doplnění důkazů nebo tvrzení podle § 118a o. s. ř., ačkoliv je zřejmé, že ve smyslu ustálené judikatury to byla jeho povinnost (srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 619/2011, podle kterého poučení o důkazní povinnosti soud poskytne nejen účastníku, který dosud o sporném tvrzení neoznačil žádný důkaz, nebo který sice o svém sporném tvrzení důkaz označil, však jde o důkaz zjevně nezpůsobilý prokázat sporné tvrzení, ale i tehdy provede-li ohledně sporného tvrzení účastníkem navržené důkazy, jestliže jimi nedošlo k jeho prokázání, a jestliže proto z důvodu neunesení důkazního břemene by účastník nemohl být ve věci úspěšný.

Toto jednání bylo posledním jednáním ve věci, přesto však soud prvního stupně nepřistoupil ani k poučení podle § 119a o. s. ř. Již proto je nepřijatelná argumentace žalovaného (ve vyjádření k odvolání žalobce) o tom, že některé části tvrzení žalobce v odvolání představují nepřijatelné novoty (v rozporu s ust. § 205a o. s. ř.). Soud prvního stupně totiž nepoužil žádný z prostředků procesního práva, kterým by skutková tvrzení účastníků řízení koncentroval. Poučení žalobce neodpovídá ustanovení § 118a o. s. ř., ani výkladu tohoto ustanovení ve zmíněné judikatuře, a proto závěr soudu prvního stupně o tom, že žalobce neprokázal svá skutková tvrzení, je neopodstatněný.

23. V další fázi řízení je soud prvního stupně vázán právními názory soudu odvolacího. Provede tedy výše uvedenými důkazy (srovnej odstavec 16. – 19.) řádné dokazování, podá žalobci poučení podle § 118a odst. 1, 2, 3 o. s. ř., budou-li pro to po tomto provedeném dokazování a zhodnocení důkazů důvody, vypořádá se i s doplněnými skutkovými tvrzeními žalobce v průběhu odvolacího řízení (např. o metodice přidělování kódu EAN pro příslušné OPM v návaznosti na číselník a uživatelský manuál a obchodní podmínky OTE, a.s.) a ve věci samé opětně rozhodne, když ve smyslu § 224 odst. 3 o. s. ř. rozhodne i o náhradě nákladů odvolacího a dovolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

České Budějovice 10. ledna 2022

JUDr. Pavel Toufar v.r.
předseda senátu